

31991L0630

L 340/33

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

11.12.1991.

PADOMES DIREKTĪVA
(1991. gada 19. novembris),
ar kuru nosaka minimālos standartus cūku aizsardzībai

(91/630/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 43. pantu,

ņemot vērā Komisijas iesniegto priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā visas dalībvalstis ir ratificējušas Eiropas Konvenciju par lauksaimniecības dzīvnieku aizsardzību; tā kā arī Kopiena ir šo Konvenciju apstiprinājusi ar Lēmumu 78/923/EEK ⁽⁴⁾ un ir nodevusi glabāšanā tās apstiprinājuma dokumentu;

tā kā Eiropas Parlaments savā 1987. gada 20. februāra Rezolūcijā par dzīvnieku labturības politiku ⁽⁵⁾ aicina Komisiju sagatavot priekšlikumus par minimālajiem standartiem, kas piemērojami intensīvajā cūkkopībā;

tā kā cūkas kā dzīvi dzīvnieki ir ietvertas Līguma II pielikuma produktu sarakstā;

tā kā cūkkopība ir lauksaimniecības neatņemama sastāvdaļa; tā kā cūkkopība ir ienākumu avots daļai iedzīvotāju, kas nodarbojas ar lauksaimniecību;

tā kā atšķirības, kas var traucēt konkurences nosacījumiem, apgrūrina cūku un to produktu kopējā tirgus vienmērīgu darbību;

tā kā tādēļ cūku audzēšanā un nobarošanā ir jāievieš kopīgus minimālos šo dzīvnieku aizsardzības standartus, lai nodrošinātu racionālu ražošanas attīstību;

tā kā valsts dienestiem, ražotājiem, patērētājiem un citiem jābūt pastāvīgi informētiem par notikumu attīstību šajā jomā; tā kā tādēļ Komisijai vajadzētu, pamatojoties uz Zinātniskās veterinārijas komitejas ziņojumu, veikt aktīvu zinātniskas izpētes darbu par

labāko cūku audzēšanas praksi no cūku labturības viedokļa; tā kā attiecīgi būtu jāparedz pārejas periods, lai Komisija varētu sekmīgi veikt šo uzdevumu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šī direktīva nosaka minimālos standartus to cūku aizsardzībā, kas paredzētas audzēšanai un nobarošanai.

2. pants

Šajā direktīvā lieto šādas definīcijas:

1. "Cūka": kādai no cūku dzimtas sugām piederošs jebkura vecuma dzīvnieks, ko tur audzēšanai vai nobarošanai.
2. "Vepris": dzimumgatavību sasniedzis cūku tēviņš, ko tur audzēšanai.
3. "Nelecināta cūka": cūku mātīte pēc dzimumgatavības sasniegšanas un pirms pirmās atnešanās.
4. "Sivēnmāte": cūku mātīte pēc pirmās atnešanās.
5. "Atnesusies sivēnmāte": cūku mātīte laikā starp atnešanos un sivēnu zīdīšanas pārtraukšanu.
6. "Sivēnmāte starp grūsnībām": sivēnmāte laikā starp sivēnu zīdīšanas pārtraukšanu un nākamo grūsnību.
7. "Piena sivēns": cūka no dzimšanas līdz zīdīšanas pārtraukšanai.
8. "Sivēns": cūka laikā starp zīdīšanas pārtraukšanu un desmit nedēļu vecumu.
9. "Baroklis": cūka no desmit nedēļu vecuma līdz kaušanai vai vaislas sākšanai.
10. "Kompetentā iestāde": kompetenta iestāde Direktīvas 90/425/EEK ⁽⁶⁾ 2. panta 6. punkta izpratnē.

⁽¹⁾ OV C 214, 21.8.1989., 31. lpp.

⁽²⁾ OV C 113, 7.5.1990., 183. lpp.

⁽³⁾ OV C 62, 12.3.1990., 40. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 323, 17.11.1978., 12. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 76, 23.3.1987., 185. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 224, 18.8.1990., 29. lpp. Direktīva, kura pēdējo reizi grozīta ar Direktīvu 91/496/EEK (OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.).

3. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka:

- 1) — no 1994. gada 1. janvāra visas jaunuzceltās saimniecības vai saimniecības, kas ir pārbūvētas un/vai no jauna uzskūšanas darbību pēc šī datuma, atbilst vismaz šādai prasībai:

brīvajam grīdas laukumam, kas ir viena grupā audzēta sivēna vai barokļa rīcībā, jābūt vismaz:

- 0,15 m² cūkai ar vidējo svaru 10 kg un mazāk,
- 0,20 m² cūkai ar vidējo svaru no 10 kg līdz 20 kg,
- 0,30 m² cūkai ar vidējo svaru no 20 kg līdz 30 kg,
- 0,40 m² cūkai ar vidējo svaru no 30 kg līdz 50 kg,
- 0,55 m² cūkai ar vidējo svaru no 50 kg līdz 85 kg,
- 0,65 m² cūkai ar vidējo svaru no 85 kg līdz 110 kg,
- 1,00 m² cūkai ar vidējo svaru virs 110 kg

No 1998. gada 1. janvāra iepriekšminētie minimālie standarti attiecas uz visām saimniecībām.

- 2) Pēc 1995. gada 31. decembra aizliegts būvēt vai pārbūvēt tādas iekārtas, kurās sivēnmātes un nelecinātas cūkas tur piesietas.

Tomēr kompetentā iestāde var atļaut izmantot pirms 1996. gada 1. janvāra būvētas iekārtas, kas neatbilst 1. punkta prasībām, ievērojot 7. panta 1. punktā paredzēto pārbaužu rezultātus, bet nekādā gadījumā ne ilgāk par 2005. gada 31. decembri.

Šā panta noteikumi neattiecas uz saimniecībām, kurās ir mazāk par sešām cūkām vai piecām sivēnmātēm ar piena sivēniem.

4. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka cūku audzēšanas nosacījumi atbilst vispārīgajiem noteikumiem, kas izklāstīti pielikumā.

Tomēr līdz 1995. gada 30. jūnijam dalībvalstu kompetentās iestādes var pieļaut atkāpes no pielikuma I nodaļas 3., 5., 8. un 11. punkta.

2. Turklāt pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm publicē ieteikumu, kurā, papildinot pielikumā noteiktos standartus, nosaka papildu minimālos standartus cūku aizsardzībā.

5. pants

Pielikuma noteikumus var grozīt saskaņā ar 10. pantā noteikto kārtību, lai ņemtu vērā zinātnes sasniegumus.

6. pants

Līdz 1997. gada 1. oktobrim Komisija iesniedz Padomei ziņojumu, kas sagatavots, pamatojoties uz Zinātniskās veterinārijas komitejas atzinumu, par tādu intensīvās cūkaudzēšanas praksi, kas atbilst cūku labturības prasībām no patoloģiskā, zootehnikas, fizioloģijas un etoloģijas viedokļa, un par tās sociālekonomisko ietekmi. Ziņojumā jo īpaši ņem vērā dažādās ierobežojuma pakāpēs un grupās audzētu sivēnmāšu labturību, un tam pievieno attiecīgus priekšlikumus, kuros ņemti vērā ziņojuma secinājumi.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu lemj par šiem priekšlikumiem ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc to iesniegšanas.

7. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes uzraudzībā tiek veiktas pārbaudes, lai pārliecinātos par šīs direktīvas un tās pielikuma noteikumu ievērošanu.

Šīs pārbaudes var veikt reizē ar citām pārbaudēm, un katra no tām aptver statistiski reprezentatīvu attiecīgajā dalībvalstī piemēroto dažādo cūkaudzēšanas sistēmu kopumu.

2. Komisija saskaņā ar 10. pantā noteikto kārtību izstrādā noteikumu kopumu, ko piemēro, veicot 1. punktā minētās pārbaudes.

3. Reizi divos gados līdz aprīļa pēdējai darb dienai un pirmoreiz — līdz 1996. gada 30. aprīlim, dalībvalstis informē Komisiju par iepriekšējo divu gadu laikā un saskaņā ar šo pantu veikto pārbažu rezultātiem, norādot veikto pārbažu skaitu attiecībā pret saimniecību skaitu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

8. pants

Dzīvniekiem, kurus ievie no valstīm ārpus Kopienas, attiecībā uz to labturības prasībām audzēšanas gaitā jābūt saņēmušiem aprūpi, kas ir vismaz līdzvērtīga tai, ko šī direktīva garantē Kopienas izcelsmes dzīvniekiem. Šīs prasības izpildes apstiprinājumam jābūt norādītam attiecīgās valsts ārpus Kopienas kompetentās iestādes izsniegtā sertifikātā.

9. pants

Komisijas veterinārie eksperti, ja tas vajadzīgs šīs direktīvas vienādi piemērošanai, var veikt pēkšņas pārbaudes sadarbībā ar

kompetentajām iestādēm. Personas, kas veic šīs pārbaudes, veic arī īpašus personiskās higiēnas pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu jebkādas slimības izplatīšanās draudus.

Dalībvalsts, kuras teritorijā veic pārbaudi, sniedz ekspertiem visu palīdzību, kas vajadzīga viņu uzdevumu veikšanai. Komisija informē attiecīgās dalībvalsts kompetento iestādi par pārbauzu rezultātiem.

Attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde veic visus pasākumus, kas var izrādīties vajadzīgi, lai ņemtu vērā pārbaudes rezultātus.

Attiecībā ar valstīm ārpus Kopienas piemēro Direktīvas 91/496/EEK ⁽¹⁾ III nodaļas noteikumus.

Vispārīgus noteikumus šā panta piemērošanā pieņem saskaņā ar 10. pantā paredzēto kārtību.

10. pants

1. Ja piemērojama šajā pantā paredzētā kārtība, Komitejas priekšsēdētājs vai nu pēc paša iniciatīvas, vai pēc dalībvalsts pārstāvja pieprasījuma jautājumu nekavējoties nodod izskatīšanai Pastāvīgajā veterinārijas komitejā, kas izveidota ar Direktīvu 68/361/EEK ⁽²⁾ (še turpmāk "Komiteja").

2. Komisijas pārstāvis iesniedz Komitejai paredzēto pasākumu projektu. Komiteja sniedz atzinumu par šiem pasākumiem termiņā, ko priekšsēdētājs var noteikt, ņemot vērā izskatāmā jautājuma steidzamību. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kas noteikts Līguma 148. panta 2. punktā to lēmumu gadījumā, kas Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsis Komitejā vērtē, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisija apstiprina paredzētos pasākumus, ja tie ir saskaņā ar Komitejas atzinumu.

4. Ja paredzētie pasākumi nav saskaņā ar Komitejas atzinumu vai ja atzinums netiek sniegts, Komisija bez kavēšanās iesniedz Padomei priekšlikumu par paredzētajiem pasākumiem. Padome lemj ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja trīs mēnešu laikā no priekšlikuma iesniegšanas dienas Padome nav apstiprinājusi nekādus pasākumus, Komisija apstiprina ierosinātos pasākumus, izņemot, ja Padome ar vienkāršu balsu vairākumu pieņēmusi lēmumu pret tiem.

11. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, ieskaitot jebkuras sankcijas, kas vajadzīgas, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 1994. gada 1. janvārim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Tomēr pēc 1. punktā noteiktā datuma dalībvalstis saskaņā ar Līguma vispārīgajiem noteikumiem var savās teritorijās uzturēt spēkā vai piemērot cūku aizsardzības noteikumus, kas ir stingrāki par tiem, kuri paredzēti šajā direktīvā. Dalībvalstis informē Komisiju par šiem pasākumiem.

12. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1991. gada 19. novembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
P. BUKMAN

⁽¹⁾ OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.

⁽²⁾ OV 255, 18.10.1968., 23. lpp.

PIELIKUMS

I NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOSACĪJUMI

1. Novietņu celtniecībā izmantojamie materiāli, jo īpaši attiecībā uz aizgaldiem un iekārtām, ar ko cūkas var nonākt tiešā saskarē, nedrīkst būt cūkām kaitīgi, un tiem jābūt pilnībā tīrāmiem un dezinficējamiem.
2. Līdz Kopienas noteikumu pieņemšanai elektroinstalācijas un elektriskā aparātūra saskaņā ar attiecīgo valstu spēkā esošajiem noteikumiem jāuzstāda tā, lai izvairītos no elektriskā šoka.
3. Celnēs siltumizolācijai, apkures un ventilācijas sistēmai jānodrošina, ka gaisa apmaiņa, putekļu daudzums, temperatūra, relatīvais gaisa mitrums un gāzu koncentrācijas gaisā tiek uzturētas tāda līmenī, kas cūkām ir nekaitīgs.
4. Visas automātiskās un mehāniskās iekārtas, kas ir būtiski svarīgas cūku veselībai un labturībai, jāpārbauda vismaz reizi dienā. Ja tiek atrasti bojājumi, tos nekavējoties jānovērš vai, ja tas nav iespējams, bojājuma novēršanas laikā jāveic attiecīgi aizsargpasākumi dzīvnieku veselības un labsajūtas saglabāšanai, sevišķi, izmantojot alternatīvas metodes cūku barošanai un apmierinošu apstākļu uzturēšanai. Ja izmanto mākslīgas gaisa ventilācijas sistēmu, jāparedz pienācīga rezerves sistēma, lai pamatsistēmas avārijas gadījumā garantētu pietiekamu gaisa apmaiņu un saglabātu cūku veselību un labsajūtu, kā arī signalizācijas sistēma, kas brīdinātu novietnes uzraugu avārijas gadījumā. Signalizācijas sistēmas darbība regulāri jāpārbauda.
5. Cūkas nedrīkst pastāvīgi turēt tumšā. Lai apmierinātu to etoloģiskās un fizioloģiskās vajadzības, jāparedz pienācīgs dabisks vai mākslīgs apgaismojums, ņemot vērā dalībvalstu klimatisko apstākļu atšķirības; ja izmanto mākslīgo apgaismojumu, tam jābūt ieslēgtam vismaz tik ilgu laiku, kas ir līdzvērtīgs dabiskā apgaismojuma ilgumam — parasti no deviņiem rītā līdz pieciem pēcpusdienā. Papildus tam, jānodrošina piemērots (pastāvīgs vai pārvietojams) apgaismojums, kas ir pietiekoši spēcīgs, lai cūkas varētu pārbaudīt jebkurā laikā.
6. Visas cūkas, ko audzē grupās vai tur aizgaldos, to īpašniekam vai par tām atbildīgajai personai jāaprauga vismaz reizi dienā. Ikkatram dzīvniekam, kas izrādās slims vai savainots, nekavējoties jāsaņem pienācīga aprūpe. Vajadzības gadījumā būtu jānodrošina iespēja slimas vai savainotas cūkas novietot atsevišķi piemērotos apstākļos ar sausiem un ērtiem pakaišiem. Ja novietnes uzrauga aprūpe cūkai nepalīdz, tad, cik drīz vien iespējams, jāsaņem veterinārārsta konsultācija.
7. Ja cūkas tur vienkopus, tad jāveic pasākumi, lai novērstu dzīvnieku agresīvu uzvedību, kas pārsniedz normālas uzvedības robežas. Tās cūkas, kas izrāda pastāvīgu agresivitāti pret citām vai ir šādas agresivitātes upuri, jāizolē vai jātur atsevišķi no savas grupas.
8. Cūku novietnēm jābūt būvētām tā, lai visas cūkas varētu:
 - bez grūtībām apgulties, atpūsties un piecelties,
 - izmantot tīru atpūtas vietu,
 - redzēt citas cūkas.
9. Ja cūkas tur piesietas, saites nedrīkst dzīvniekus savainot, tās regulāri jāpārbauda un vajadzības gadījumā jāsakārto tā, lai cūkai būtu ērti. Visas saites ir pietiekami garas, lai cūkas varētu kustēties, kā paredzēts 8. punktā. Saišu veidojumam jābūt tādām, lai, cik vien iespējams, izvairītos no nožņaugšanās vai savainošanās draudiem.
10. Cūku novietnes, aploki, pielietotā aparātūra un darbarīki pienācīgi jātīra un jādezinficē, lai novērstu savstarpēju infekcijas pārvešanu un slimības izraisīto organismu attīstīšanos. Izkārnījumus, urīnu un neapēstu vai izšķakstījušos ēdienu jāsavāc tik bieži, cik vajadzīgs, lai samazinātu smaku un nepievilinātu mušas vai grauzējus.

11. Grīdām jābūt gludām, bet ne slidenām, lai novērstu cūku savainošanos, un tādām, kas nevarētu savainot vai radīt ciešanas uz šīm grīdām stāvošām vai guļošām cūkām. Grīdām jābūt piemērotām cūku lielumam un svaram, ar stingru, līdzenu un stabilu virsmu. Gulvietai jābūt ērtai, tīrai un pietiekami sausai, un tā nedrīkst atstāt uz cūkām nelabvēlīgu iespaidu. Pakaišiem, ja tādi ir, jābūt tīriem, sausiem un cūkām nekaitīgiem.
12. Visas cūkas jābaro atbilstoši to vecumam, svaram un etoloģiskajām un fizioloģiskajām vajadzībām, lai cūkām uzturētu iespējami labāku veselības stāvokli un labsajūtu.
13. Visas cūkas jābaro vismaz reizi dienā. Ja cūkas tur grupās un nebaro pēc vēlēšanās vai, barību padodot automātiski, katrai cūkai jānodrošina pieeja barībai vienlaikus ar citām grupas cūkām.
14. Visām cūkām, kas vecākas par divām nedēļām, jānodrošina pieeja pietiekamam daudzumam svaiga ūdens vai iespēja apmierināt vajadzību pēc šķidruma, dzerot citus šķidrumus.
15. Barošanas un dzirdināšanas ierīcēm jābūt projektētām, būvētām, izvietotām un uzturētām tā, lai pēc iespējas samazinātu cūku barības un ūdens piesārņojumu.
16. Papildus parastajiem pasākumiem pret astu nokošanu un citiem netikumiem, un lai cūkas varētu apmierināt to etoloģiskās vajadzības, visām cūkām, ņemot vērā to turēšanas apstākļus un dzīvnieku skaitu barā, jābūt pieejamiem salmiem vai kādam citam piemērotam materiālam vai priekšmetam.

II NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ DA ĀDĀM CŪKU KATEGORIJĀM

I. VEPRI

Vepru aizgaldiem jābūt novietotiem un būvētiem tā, lai vepri varētu tajos apgriezties un dzirdēt, saost un redzēt citas cūkas, un aizgaldā jābūt tīrai atpūtas vietai. Gulvietai jābūt sausai un ērtai. Pieauguša vepra aizgalda lielumam jābūt vismaz 6 m² tomēr, ja aizgaldus izmanto vaislošanai, tiem jābūt lielākiem.

II. SIVĒNMĀTES UN NELECIŅĀTAS CŪKAS

1. Grūsnas sivēnmātes un nelecinātas cūkas vajadzības gadījumā apstrādā pret ārējiem un iekšējiem parazītiem. Ievietojot atnešanās nodaļījumos, grūsnas sivēnmātes un nelecinātas cūkas viscaur jānotīra.
2. Tām jānodrošina tīra, pietiekoši sausa un ērta gulvieta, un, vajadzības gadījumā, piemērots materiāls migas ierīkošanai.
3. Sivēnmātes vai nelecinātas cūkas aizmugurē jābūt brīvai telpai, lai atvieglotu atnešanos — dabisku vai ar veterināra iejaukšanos.
4. Atnešanās nodaļījumos, kur sivēnmātes tur nepiesietas, jābūt līdzekļiem piena sivēnu aizsardzībai, piemēram, nožogojumam.

III. PIENA SIVĒNI

1. Vajadzības gadījumā piena sivēniem jānodrošina siltuma avots un cieta, silta un ērta gulvieta atšķirus no sivēnmātes, kur tie varētu novietoties visi vienlaikus.
2. Ja zīdīšanai izmanto atnešanās nodaļījumu, piena sivēniem jābūt pietiekami daudz vietas, lai tos varētu zīdīt bez grūtībām.
3. Ja to dara, tad cūku tēviņu, kas ir vecāki par četrām nedēļām, kastrāciju drīkst veikt, vienīgi dzīvnieku anestezējot, un tas jā dara veterinārārstam vai personai, kam ir attiecīga kvalifikācija saskaņā ar attiecīgās valsts likumiem.

4. Ne astu nociršanu, ne ilkņu izkniebšanu nedrīkst padarīt par parastu praksi, tā jālieto tikai tajos gadījumos, ja ir pierādījumi, ka saimniecības sivēnmāšu zīdekļu un citu cūku ausu vai astu savainojumi radušies šo darbību neveikšanas rezultātā. Ja izrādās, ka vajag izkniebt ilkņus, tas jāveic ne vēlāk kā septiņas dienas pēc dzimšanas.
5. Piena sivēnus nedrīkst atšķirt no sivēnmātes, pirms tie sasniedz trīs nedēļu vecumu, ja vien tas nelabvēlīgi neietekmē mātītes vai piena sivēnu labsajūtu vai veselību.

IV. SIVĒNI UN BAROKĻI

Cūkas jāizvieto grupās, cik drīz vien iespējams pēc to atšķiršanas no mātes. Tās būtu jātur stabilās grupās ar pēc iespējas nemainīgāku sastāvu.
